

BOGOLJUB

✓ TUJINI

Štev. 37., Leto III. ~~VERSI~~ TEDNIK Nedelja, 12. septembra 1948.

POVIŠANJE SV. KRIŽA

Sveti križ, tvoj praznik
upanje budi,
da po tebi bomo
smrti rešeni.

Tebe posvetila
je Njegova kri,
duše napojila
v morju milosti.

V tebi je rešitev,
v tebi zmage luč,
večnega življenja
si edini ključ.

Križ Gospodov, kliči
vedno mi v spomin,
kaj trpel za nas je
Jezus, božji Sin!

Temno pot življenja
razsvetljuješ nam,
bridkega trpljenja,
ran si sveti hram.

Tudi mi trpimo
z njim v življenju naj,
da prišli po križu
bomo v sveti raj.

Prve si daritve
sveti bil oltar,
Jezus se na tebi
daroval je v dar.

Križ, ki razsvetljuješ
svetu temno noč,
bodi nam v trpljenju
upanje in moč!

POVIŠANJE SV. KRIŽA

Simbol, znamenje človeškega trpljenja je križ. Saj je na križu bilo dopolnjeno največje, dušno in telesno, ^{trpljenje} ki ga je kdajkoli morala prenesti človeška narava. To trpljenje je pretrpel sam Sin božji, Bog in človek, da je človeku dal zgled prav nase vzetega trpljenja. Pokazal je, kakšno neizmerno vrednost ima v očeh božjih udano prestano trpljenje, ko je s trpljenjem odrešil vse človeštvo in mu spet odprl vrata v raj. Pokazal pa tudi veličino in lepoto tako prestanega trpljenja. Križ - do tedaj najsramotnejše znamenje - je postalo znamenje, pred katerim se upogibajo kolena milijonov, znamenje, s katerim bo prišel sodit Sin Božji vse človeštvo, tisto, ki je šlo s križem udano za Njim in tisto, ki se je borilo proti križu.

V križu je naša rešitev, življenje in vstajenje. In to v veri v križanega Sina božjega in pa v kraljevski poti križa v trpljenju.

S križem nam Sin božji ni odprl le vrat v raj, ampak dal tudi zgled prav preživetega trpljenja. "Oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih mimo mene, ne da ga pijem, pa ne moja, ampak Tvoja volja naj se zgodi." To je bila Njegova prošnja, in naj bo tudi naša. Sprejmemo vdano nase, kar nam Oče trpljenja pošlje ali dopusti, saj bomo dobili tudi moč, da ga bomo v svoje poveličanje mogli prenesti. Tudi to moč nam je naš brat po človeški naravi in po trpljenju - Sin božji - sam zaslužil.

Zato se kristjanu trpljenja ni treba bati. Zavest ima, da prihaja iz Očetove roke, ki hoče samo dobro, zavest, da ne bo nikoli tako težko, da ga ne bi mogel prenesti, zavest, da trpi z njim in mu daje moč v trpljenju sam božji Sin in tudi zavest, da bo tudi njegovo trpljenje, njegov križ svoj čas povečičan in nagrajen s krono in slavo, ki se ne da opisati. Ne preizkušimo, kdaj bo Oče to plačilo dal, ali tu, ali v večnosti, to prepustimo modrosti božji. Naša naloga je le ta, da trpljenje udano sprejmemo, prenašamo v božjo čast in namene, ki jih ima z njim Bog, pa bomo svojo nalogo izvršili prav, tako da bo v naše dobro. Tistim, ki v Boga žaupajo in Vanj trdno verujejo, se vse izteče v dobro.

MARIJINO IME

Marija, presveto ime,
ki tebi nebo ga je dalo,
nam luč je prižgalo v gorje,
rešitev nam večno poslalo.

Brezmadežna, tvoje ime
je strašno hudobnim duhovom,
trpeče otira solze
na zemlji človeškim rodovom.

Brezmadežna, tvoje ime
na pota begunska nam sije,
v nebesa nam dviga srce,
kjer radost neskončna nam klije.

Marija, naj tvoje ime
bo naša tolažba v trpljenju,
za tisto naj pot nam pove,
ki k večnemu vodi življenju.

KATOLIŠKI

MISIJONI

VELIKI NAČRTI

MISIJON V FRONTNI

ČRTI

(Nadaljevanje)

Omenimo samo tri posebnosti, ki jih sv. Cerkev zahteva od misijonarjev.

Ne smejo biti narodno prenapeti. Že Benedikt XV. je svaril: "Kako bi bilo obžalovati, če bi se našli misijonarji, ki bi pozabljali na svoje dostojanstvo in mislili bolj na pozemsko domovino kot na nebeško... Pomislite torej, da vsakemu izmed nas pravi Gospod: Pozabi na svoj rod in na hišo svojega očeta, in spominjajte se, da vam ne pristoji širiti posvetnega kraljestva, marveč kraljestvo, o katerem govori Kristus, namreč božje." - S tem je hotel posvariti zlasti misijonarje tistih narodnosti, ki so šli misijonariti v svoje kolonije. Kaj lahko se je zgodilo, da so s svojim delom, ki so ga gotovo prav dobro vršili, obenem tudi podpirali namene svojega naroda, svoje države, ki se je lastila oblast nad tistim poganskim narodom. Danes so te besede še dvakrat potrebne. Saj je s to svetov-

(Nadaljevanje pisma mis. brata Joško Kramarja, Burma).

Na veliki ponedeljek 26. aprila smo odšli s 30 sirotami v zapuščeno, 2 milj od mesta oddaljeno protestantsko gobavsko naselbino. Vse prostore smo dobro razkužili in prebelili, pa je bilo naše zatočišče za skoraj dve leti. Kupili smo dva vola in počasi prepeljali vse, kar je bilo mogoče prenesti z misijonske postaje, v "Don Boskov kamp", kakor smo imenovali to naše pribežališče. Kaj kmalu so nam sledili še ostali begunci, katerim smo zgradili borne taboriščne barake. Komaj pa smo srečno dovršili to preselitev, so nam Japonci odvedli še tri misijonarje. Lahko si mislite, kako mi je bilo, ko sem videl odhajati gospoda ravnatelja, ki je bil dotlej še vedno na svojem mestu, in še druga dva moja draga sobrata.

- + - + -

no vojno konec kolonijalne politike. Narodi hočejo biti svobodni. In svobodni misijonar bo mogel delovati le, če res pozabi na svoj rod in na hišo svojega očeta. Gotovo: vsak bo ostal v srcu član svojega naroda, a kot misijonar mora zatajiti svojo narodnost in je ne sme vsiljevati poganom.

Razumljivo je, da so v 19. stol. misijonarji iskali zaščito pri kolonijalnih državah. Dostikrat jih je v času preganjanja rešila vojska tujih držav. Zlasti na Kitajskem se je to pogosto zgodilo. Tam so bili izročeni katoliški misijoni pod zaščito Francije. Pij XI. je pa ob spoznanju, da se s tem godi krivica Kitajcem, to pokroviteljstvo odpravil. V pismu kitajskim škofom z dne 15. julija 1926 in v poslanici na kitajsko ljudstvo z dne 1. aprila 1928 je izjavil, da se odpoveduje dotedanjemu pokroviteljstvu Francije ter zaupa kitajski vladi in podreja misijone občemu kitajskemu pravu. S tem je dal končni udarec težnji nekaterih držav, ki so se posluževale misijonov v svoje politične koristi.

Druga zahteva je, da morajo biti misijonarji na svoje delo dobro pripravljeni. Mi si včasih zamišljamo, da je dovolj goreče srce, pobožnost in pogum. A za misijone je treba še kaj več.

"Prva stvar, katero mora znati misijonar, je jezik naroda, katerega hoče spreobrniti. Ne zadostuje, da le nekoliko pozna tisti jezik, marveč ga mora znati dobro tako, da more pravilno in gladko govoriti." Tako naroča že Benedikt XV. Zato n. pr. zahtevajo, da se novodošli misijonarji vsaj dve leti uče kitajščine v posebni šoli, kjer poučujejo samo Kitajci. Za tistega, ki hoče še malo globlje prodreti v jezik, pa so ukazana štiri leta.

"Pa ne samo jezik. Novodobni misijonarji "se morajo izuriti v vseh strokah, ki so misijonarjem potrebne, bodisi bogoslovnih, bodisi svetnih." To je zahteval že Benedikt XV. Njegov naslednik Pij XI. je to še bolj poudarjal. On je šel še dalje. Hotel je, da se vsemu misijonskemu delu, zlasti v vzgoji misijonarjev, da res temeljita podlaga. Zahteval je znanstveno proučevanje misijonstva.

S A M N A M I S I J O N U

Jaz sem ostal pa sam brez duhovnika s tridesetimi dečki. Edina opora mi je bila molitev in po tem rešilnem pasu smo segli jaz in sirote: začeli smo goreče opravljati devetdnevno k Mariji Pomočnici. Že po tretjem dnevu smo bili uslišani. Japonci so privabili v taborišče one tri, ki so jih pred kratkim odpeljali. Bili so sicer tudi tu internirani in niso smeli nikamor ven, a vsaj znotraj so lahko delali, kar so hoteli. Tako sem ostal samo jaz prost, da sem lahko skrbel za živež in drugo, ostali pa so redili kokoši in govedino, tako da smo si s prodajanjem pridelkov lahko kupovali naš borni živež. Od Japoncev smo dobili dovoljenje, da smo lahko nabavljali riž, sol, olje in sladkor, seveda vse po visokih cenah.

Zadnje leto nam je postajalo že kar neznosno radi vedno pogostejših napadov, ki so se vrstili skoro vsake pol ure; obsipavali so s strojnimi vseh naokrog. Včasih smo bili po cele noči v zakloniščih. Pozneje smo se celo tem napadom privadili in nismo več hodili v zaklonišča, pač pa vedno prav iskreno molili kesanje.

Kot da vse to ne bi bilo dovolj, sem jaz staknil še tifus, ki me je priklenil na bolniško posteljo od prve adventne nedelje do 15. januarja 1944. Par mesecev pozneje me je Bog obiskal še z neko drugo boleznijo, ki je prišla predvsem kot posledica slabe in pičle hrane. To je bil zame čas, ko sem bil manj kot kdaj prej navezan na ta svet. Toda božja Previdnost nam je v pokoro za naše grehe pripravljala še večje križe.

B I T K A Z A M A N D A L A Y

Druga bitka za Mandalay se je začela prvega marca

Znana je njegova izjava: Dandanes je nujno potrebno, da je delo znanstveno podprto. Misijoni se ne smejo odtegniti tej zahtevi, ki je značilna za naš čas." Pa ni ostal samo pri besedah, ampak je prešel na dejanja. Na zavodu Propagande, kjer se vzgajajo bogoslovci najrazličnejših narodov vsega sveta se je po njegovi volji ustanovila posebna stolica za misijonsko znanost. Leta 1932. pa sta se ustanovila dva učna zavoda za misijonstvo: eden na Propagandi, drugi na katoliški univerzi Gregorijani v Rimu. Prosil in zahteval pa je, naj se drugod ustanavljajo podobne ustanove.

in se končala enaindvajsetega. Podnevi smo imeli nad glavo neprestano letala, ki so se okrog 6 ure zvečer umaknila z neba. Ponoči pa so vsakih 15 minut obsipali mesto z granatami. Mi smo prišli na vrsto 12. marca. Tistega dne so Japonci postavili svojo poljsko baterijo prav tik našega naselja in ob 5 zvečer so s 6 kanoni začeli obstreljevati 2 km oddaljene Angleže. Kako uro pozneje, ko smo bili pri večerji, pa nenadoma zaslišimo grozno tuljenje, kateremu so takoj sledile eksplozije težkih angleških granat. (Dalje).

ZALOSTNA MARIJA

Daleč - preko morja
naša pot se vije,
toda v verna srca
upanje nam sije:
Z nami je Marija,
ki nas bo vodila,
da nam hudobija
duš ne bo ranila.

Njenemu smo Srcu
sebe izročili,
svoje ji življenje,
duše posvetili.
Kamor koli naša
pot nas bo vodila,
najzvestejša Mati
z nami bo hodila.

Vedno domovina
nam bo v Njej žarela,
ki pod križem s Sinom
svojim je trpela.
Zalostna Marija
z nami sočustvuje,
za rešitev našo
v raju posreduje.

Pota naj v tujino
src nam ne strašijo,
upajmo, begunci,
v Zalostno Marijo!
Ona je najlepše
znala križ nositi,
zna zato najlepše
tudi tolažiti.

IZ ARGENTINSKEGA DISMA

Strašno velika nevarnost za mlade in stare je tukajšnje velemesto. Že v Italiji je bila morala zelo na nizki stopnji, tukaj je pa še stokrat slabše. Iz vseh strani ti prete razne nevarnosti: tako v tovarni med delavci, na prometnih vozilih, v kinih, gledališčih, ob nepravilno urejenih izložbah itd., itd. Zato je nujno za vsakega, da čim prej spozna to okolje in si napravi točen načrt borbe proti temu in si začrta pot čistega, idealnega življenja. Tujina je lahko človeku v veliko korist, lahko pa tudi v največjo škodo. Mlad človek, ki je odšel v tujino in spoznal tam vso gnusobno življenje, spoznal ljudi in deželo, pa je vse to prebredel neziraje se na desno in levo, tisti je postal močan, ki ga ne zlomi nihče več. Njegova duša se iskri v odsevu božje lepote. Nasprotno pa tisti, ki se prepusti tem viharjem in valovom postane prva spaka človeka; to ni več človek, marveč podoba živali v človeku. Ako hočemo še kdaj videti domovino, moramo življenje v emigraciji res

pravilno živeti. Od nas samih je odvisna vrnitev. Pa ne samo to. Čisto življenje posameznika je tudi porok nadaljevanja narodnega obstoja, posebno pa porok našemu narodu, ki je danes na tem, ali ostane ali propade.

Ne jemljite tega kot nauk, ker tudi tega namena nimam. Hočem Vam in morda tistim, ki resno mislijo semkaj emigrirati pokazati realni položaj glede tega.

Nekaj časa mislimo še ostati tako kot smo, potem pa si bomo ustvarili dom. Tukaj skoraj vsi gradijo hiše. Kupijo teren na obroke (seveda v predmestju), potem pa zidajo vse na obroke - ker je stanovanju tu silno drago, (izpod 300 pesov ga težko dobiš in 300 pesov pa zasluži eden cel mesec). Zato se bolj izplača graditi hišo in mesečno plačuješ manjše obroke, kot pa bi plačeval za stanovanje. Pri vsem tem pa imaš to zavest, da si enkrat na svojem, ko pa pride čas povratka, se vse skupaj proda in je stvar v redu. Najtežje je z otroci, ki so še majhni in mora za celo družino delati en sam. Taka družina si za enkrat ne more nič prihraniti.

V sedanjih razmerah se da v Argentini mirno in lepo živeti. Slabše je bilo popreje, ko delavci niso imeli nobene besede in je gospodovala samo gospoda.

S starimi Slovenci, ki so tu že po 20 let, nimamo nobenih stikov, saj so po večini vsi komunisti. Lepo in nad vse slovesno pa je, ko se mi, bivši begunci, vsako nedeljo zberemo k skupni službi božji. Imamo slovensko pridigo in slovensko petje. To je zame največje doživetje vsega tedna. Vsak dan si zaposlen, v nedeljo pa duhovno znova zaživiš, se pokrepčaš s Kristusom in prejmeš nova navodila za naslednji teden. Po sv. maši pa prideš skupaj s tem in društvom, eden vesel, drugi žalosten, tretji razočaran nad vsem, kar si je obetal tukaj. Eden drugega se tolažimo, vzpodbujamo k delavnosti in molitvi in tako mine nedelja kot Gospodov dan v polnem pomenu besede. Res, šele sedaj znamo pravilno ceniti nedeljo, kot marsikdo doma ni znal.

Da tudi drugače smo zelo agilni. Imeli smo že prireditve. Dvakrat na teden pojejo naši po radiju slovenske pesmi, imamo svoj štirinajstdnevni časopis in več revij: Duhovno življenje, Katoliške misijone.

Važno, nad vse važno je, da ohranimo čisto življenje, vero v Boga in trdno povezanost; le tako moremo upati na srečno rešitev naših težkih problemov: na vrnitev v domovino.

POTA BOŽJA

(Nadaljevanje).

Zato je Strniša v Društvu gledaliških igralcev in pevcev poskusil dobiti kako pomoč. Prošnja je bila odbita s pripombo, da Ahačič že več let ni plačal svojih prispevkov. Strniša pa je plačal prispevke in vložil novo prošnjo. Nato je organiziral zbirko med gledališkimi igralci in končno je dosegel med igralci in pri ravnanstvu, da so uprizorili posebno predstavo, katere čisti dobiček se je uporabil za bolnega Ahačiča. Ker je bilo nujno potrebno zdravljenje v zdravilišču, je Društvo gledaliških igralcev vložilo prošnjo pri upravi zdravilišča za jetične bolnike na Golniku, da bi sprejelo v zdravljenje opernega pevca Janka Ahačiča. Teža vsega dela je slonela na Strniši. Koliko je bilo treba petov, prošnja in tekanja. Pa vse to delo ni bilo brez uspeha. Zbranega je bilo precej denarja, s katerim je Strniša oskrbel vse potrebno za bolnega prijatelja. Kolikokrat se mu je Ahačič s solzami v očeh zahvaljeval za njegovo ve-

liko skrb in trud, ki ga je imel zanj.

Strniša je organiziral tudi redne dnevne obiske njegovih prijateljev iz gledališča, ki so mu donášali vedno sveže cvetje in raznovrstne priboljške v jedi in pijači.

Končno je dospel odgovor zdravilišča na Golniku. Uprava je bila pripravljena sprejeti Ahačiča za enkrat na polletno zdravljenje v prvem razredu. Zdravljenje naj bi se pričelo z novim letom.

In danes na sam praznik novega leta sta se odpravila na Golnik.

Našla sta prazen oddelek v vozu drugega razreda. Komaj sta si dobro uredila, je že vlak sopihajoč potegnil proti Gorenjskemu kolodvoru. Tudi tu je vstopilo precej potnikov.

V Mednem se je že pokazalo sonce. Pričela se je Gorenjska: dežela sonca in zdravega čistega zraka.

V Kranju sta prestopila na Tržičana. Oba vlaka sta skoraj istočasno vozila s kranjskega kolodvora. Nekaj časa sta vozila vstric, kmalu pa je prvi zavil nekoliko levo pod Sv. Joštom, Tržičan pa naravnost čez visoko obokan most nad Savo.

Pol ure kasneje se je vlak ustavil v Križah. Poleg Tržiča, ki je bila zadnja postaja, so bile Križe najpomembnejša postaja na progi Kranj - Tržič. Križe so bile namreč izhodna postaja za izlete na Križno goro, bila je pa tudi skupno postajališče za občino Križe in onstran Tržiške Bistrice ležečo občino Kovor. Največjega pomena pa je bila ta postaja za zdravilišče tuberkuloznih bolnikov na Golniku. Na tej postaji so dnevno vstopali in izstopali iz vlaka številni bolniki in obiskovalci bolnikov zdravilišča na Golniku.

In kakor da bi hotela železniška uprava ves promet kriške postaje ovirati in mu nasprotovati, postaja Križe ni imela postajnega poslopja. Bolniki in drugi potniki so morali čakati na vlak kar zunaj na cesti pred tirom, izpostavljeni vsem prilikam in neprilikam vremena vseh štirih letnih časov. Vozne listke so prodajali pri okencu gostilne "Pri Jaku", ki je stala onstran glavne ceste nasproti postaje. Mnogi potniki pa so imeli kar gostilno za čakalnico. Da je bilo gostilničarju to po volji, je razumljivo.

Ko sta Janko Ahačič in Vladimir Strniša stopila iz železniškega voza, se jima je nudila krasna podoba: vsa pokrajina je bila odeta v mehko belo oblačilo. V daljavi pred njima je bila Košuta, desno Križka gora, pod njo vas Križe; na nasprotni strani pa vas Kovor, nato pa Dobrča odeta v belino. Tam zadaj za Storžičem pa je pravkar vzšlo sonce in pozlatilo in posrebrilo pokrajino z lesketajočimi se biseri, ki so prostemu očesu jemali vid.

Na cesti je čakal avtobus, ki je vozil na Golnik. Počasi je Strniša spravil na udoben sedež Janka, nato je pa poskrbel še za prtljago in tudi prijazni prevoznik Tos je bil takoj pripravljen pomagati.

Avtobus se je kar napolnil. Motor je zabrenčal, avtobus je zapeljal čez železniški tir proti Križam. Od postaje do vasi je bila pot ravna in kratka. Vozili so mimo cerkve in novega prosvetnega doma. Pri župnišču napravi cesta oster ovinek skozi naselje Snakovo.

Cesta se je neprestano dvigala. Avtobus je vozil počasi, motor je delal z vso močjo. Klancem so se pridružili še ovinki. Na vrhu je bil lep razgled proti Kranju, ki je čepel na trdni skali tam daleč v ozadju.

Na drugi strani je avtobus kar zdrčal skozi vas Senično, naslednji trenutek je bil že pod Golnikom. S ceste zdravilišča ni videti, zato se potnik začudi, ko nenadno zavije avtobus z glavne ceste po serpentinah in se mu hipoma kot v filmu pokažejo zdraviliški vrtovi in nasadi, v ozadju pa velikansko belo poslopje zdra-

vilišča.

Pot je vedno bolj strma in po velikih ovinkih se ustavi avtobus pred vhodom v zdravilišče.

Potniki so hitro izpraznili avtobus. Ahačič in Strniša sta čakala do zadnjega. Prišla sta na cilj svojega potovanja in nikamor se jima ni mudilo. Strniša je postavil prtljago na tla in pomagal prijatelju iz voza.

Na desni strani je bil velik vhod zaprt z redkimi špiralastimi vrati, skozi katere se je videlo na veliko dvorišče zdravilišča, po katerem so se kljub mrazu sprehajali bolniki. Pred seboj sta zagledala vhod v zdraviliško poslopje.

Pred vrati je stal vratar s temnomodro čepico z zlatim napisom: Zdravilišče Golnik.

"Kje je sprejemni urad, prosim", je vprašal Strniša.

"Kar tule notri, prosim", je vljudno odprl vratar vrata, "prva vrata naprej vodijo v čakalnico."

V čakalnici je že bilo nekaj ljudi. Na prvi pogled je človek vedel, da se nahaja v kraju, kjer z vsemi sredstvi preganjajo veliko sovražnico jetiko. Po stenah so bile slike, ki so nazorno kazale, kako se moramo varovati te bolezni. Bela deščica z dvojnimi rdečim križem in napisom: "Podpirajte protituberkulozno ligo" je vabila ljudi, da podpirajo delo za uničevanje te bolezni.

Ves prostor je bil prozorno čist; ozračje je dihalo zdravje in nek poseben vpliv, ki je človeka objel takoj, ko je vstopil in ga ni zapustil, dokler iz prostora ni odšel. Le uslužbenci, ki so že dolgo časa bivali in službovali v teh prostorih, so se znebili tega vpliva.

Čakalnica se je kmalu spraznila in naša dva znanca je sprejel sam ravnatelj zdravilišča.

Strniša je predstavil Ahačiča in izročil ravnatelju rešitev prošnje. S par pogledi je ravnatelj vedel, s kom ima opravka. Pristopil je k Ahačiču in mu podal roko:

"Kako je z vami, moj dragi prijatelj?"

Ahačič pa je samo dvignil svoje brezizrazne oči in jih uprl v ravnatelja, ki se pa ni niti za trenutek zmedel.

"Le pogum, moj dragi prijatelj, pri nas Vam bo lepo. Ničesar ne boste pogrešali. Veseli bodite, vse drugo je naša skrb."

Nato ga je povabil, naj sede, uradnica pa je spolnila prijavnico.

Sledil je natančen zdravniški pregled in vse potrebne formalnosti za sprejem.

Gospod ravnatelj je pozvonil. Prišla je bolniška sestra, kateri je naročil vse potrebno glede sprejema novega bolnika. Ko je gospod ravnatelj končal, je sestra povabila oba gospoda s seboj. Janko Ahačič je počasi drsal po barvastem kamnitem tlaku za sestro, Strniša je pa otovorjen s kovčki stopal za njima. Šli so po dolgem hodniku in prišli na dvorišče, ki je bilo vse tlakovano. Bilo je brez snega. Tu so se sprehajali bolniki, med njimi pa je zdaj pa zdaj zašumelo dolgo krilo bolniške sestre iz reda Šolskih sester, ki so imele v oskrbi golniško zdravilišče.

Sprejemi in ordinacije so bile v gradu grofov Galenfels, kjer je bilo prvotno zdravilišče in sedaj uprava zdravilišča. Oddelki za bolnike so bili pa v novih zgradbah na nasprotni strani dvorišča. K prvi zgradbi so vsako leto dozidali novo zgradbo, ki se je pa od stare ločila po svoji novi obliki, kakor se je pač spreminjala arhitektura iz leta v leto.

Sestra je vodila novega bolnika v prvo poslopje. Skozi velik vhod so odšumeli v prvo nadstropje, kjer je dobil Janko majhno sobico, v kateri sta bili samo dve postelji. Tu je Strniša odložil prtljago,

nakar ga je sestra opozorila, da naj se poslovi, da ga bo odvedla zopet iz zdravilišča.

Janko se je s solzami v očeh zahvalil svojemu prijatelju za ves njegov trud, nato je pa Strniša odšel.

2.

Pot je Janka zelo utrudila. Zgodaj je vstal, sedaj je bila pa ura že skoraj enajst. Za njegove pičle moči je bil to že precejšen napor. S poslednjimi močmi je legel. Sveža postelja mu je dobro dela. Kmalu je zaspal.

Opoldne ga je sestra prebudila. Prinesli so mu kosilo. Bil je še vedno zelo utrujen in ni mogel zbrati toliko volje, da bi vstal. Kmalu je zopet zaspal.

Cez čas ga je zopet nekdo budil. Počasi se je predramil. Z veliko težavo je vstal. Oblekel je suknjo in sedel k mizi. Polna miza izbranih jedil ga je čakala za kosilo. S trudom se ga je lotil. Med obedom je nekdo vstopil. Bil je Jankov sostanovalec, mož srednje postave, malce žoltega obraza, majhnih prodornih živih oči, kratkih temnih brk, ki so mu pokrivalo vso zgornjo ustnico in mu segale v polkotu skoro do brade. Na glavi je imel rdeč fes s čopom, ki je visel čez fes.

Janko se je ozrl in začudeno gledal v neznano postavo. Prišlec se mu je takoj približal in mu podal roko:

"Dovolite, da se vam predstavim. Moje ime je: Hrambegović Suleman, trgovec iz Tuzle v Bosni."

Govoril je gladko in mehko hrvaščino z zategnjenim zadnjim zlogom, kot jo govore Bosanci.

Janko je vstal, mu podal roko in mu povedal svoje ime, nato se je pa zopet takoj vsedel in nadaljeval s kosilom. Ni mu bilo preveč po godu, da so ga dali skupaj s tem tujim človekom. Pred oči so mu stopili bosanski prizori, ki jih je opazoval, ko je pred leti bil kot vojak v Sarajevu. Nikdar se ni mogel prav vživeti v tiste ljudi in njih navade, posebno ne v muslimanske.

Ko je Hrambegović videl, da njegovemu sostanovalcu ni za kakšen nadaljni razgovor, je molčal in se pečal sam s seboj in s svojimi reči.

Po kosilu je Janko zopet legel, zvečer je pa vstal samo toliko, da je nekaj malega povečerjal.

Vso noč je dobro prespal. Nič ni slišal nočne sestre, ki je zdaj pa zdaj pogledala v sobo in šumela s svojim dolgim krilom in škripala po gladkem parketnem podu.

Zjutraj je dobil obilen zajtrk: bel kruh s surovim maslom, marmelado in medom. Na močni beli kavi pa je plavala smetana.

Ob devetih dopoldne je bil zdravniški obisk. V sobo je vstopil s primernim hruščem šef zdravnik in primarij zavoda, mlad, komaj kakih petintrideset let star, okroglega obraza, veder, vedno pripravljen, da se pošali s svojimi pacienti. Za njim pa je stopala kar lepa vrsta mladih zdravnikov, ki so komaj prišli iz visokih šol, pa so se hoteli specializirati za boj proti jetiki. Umirjen ponos, primerna resnost in zanimanje za predmet in stroko, kateri so se posvetili, jim je odsevala z obrazov.

Najprej so šli k postelji Bosanca Hrambegovića.

Po običajnem pozdravu je gospod primarij takoj začel razgovor. Bil je to sila prijazen gospod. Vsakemu je znal govoriti, kot kak lektor, ki je prodajal odpustke na Limbarski gori pri sv. Valentinu na Binkoštni ponedeljek.

"Kako ste zadovoljni s svojim novim tovarišem, gospod Hrambegović?" je nagovoril Bosanca. (Dalje prihodnjič).

=====

Izdaja pisarna narodnega delegata papeške misije v Tristachu pri Iienzu.